

Albaitaritzako antibiotikoen salmentak behera egin du European

Europako Medikamentuen Agentziak (EMA) argitaratutako txosten baten arabera, **albaitaritzan erabiltzeko mikrobioen aurkako medikamentuen salmenta orokorrak % 20 baino gehiago jaitsi dira European 2011tik 2016ra.**

Europar Batasunak (EB) emandako orientazioa eta animalietan antibiotikoak zuhurtziaz erabiltzeko kanpaina nazionalak eragin positiboa izaten ari dira. Horren erakusgarri da aipatutako txostena, 2016ko salmenten datu zehatzak aurkezten dituen; izan ere, bertan ikus daiteke **azken urteetan beheranzko joera nagusitu dela.**

Txostenaren azterketa

- **Polimixinak:**
 - **Ia % 40ko beherakada** egon zen polimixinen salmentan.
 - Multzo honetan sartzen da **kolistina**, beste antibiotiko batzuekiko erresistenteak diren infekzio bakterianoak dituzten pazienteetan azken tratamendu gisa erabiltzen dena.
- **Zefalosporinak:**
 - Hirugarren eta laugarren belaunaldiko zefalosporinen salmentek **% 15,4 egin zuten behera.**
- **Kinolonak:**
 - Kinolonen salmentek **% 13,6 egin zuten behera.**

SVACen txostenak agerian uzten du, halaber, **Europako egoera ez dela homogenea**; izan ere, datuak eman zituzten 25 herrialdetatik 16k % 5 edo gehiagoko beherakada izan zuten salmentetan, eta sei herrialdek **% 5 baino gehiagoko gorakada erregistratu zuten.**

Zer da ESVAC?

Albaitaritzako Mikrobioen Aurkako Medikamentuen Kontsumoa Zaintzeko Europako Proiektua da, eta Europar Batasun (EB) osoan mikrobioen aurkako medikamentuak animalietan nola erabiltzen diren aztertzea du xede. Hain zuzen, EBko eta Europako Esparru Ekonomikoko (EEE), gehi Suitza, 30 herrialdetako salmentei eta preskripzioei buruzko datuak ematen ditu.

- [ESVAC](#)

EMAk 2010eko apirilean ekin zion proiektu honi, Europako Batzordeak egindako eskaera baten harira. Batzordeak eskatu zion, hain zuzen, EBn eta Europako Esparru Ekonomikoan (EEE) **animalietan erabiltzen diren mikrobioen aurkako agenteei buruzko datuak biltzeko**

ikuspegi harmonizatu bat garatzeko.

ESVAC proiektuko parte-hartzea nabarmen hasi da; hasieran bederatzi herrialde ziren, eta gaur egun 30.

Basoko faunaren inguruko araudi berria

Ministerioa arau berri bat osatzen ari da **basoko faunaren eta espezie zinegetikoen** (ehiza) arloko jarduketa sanitarioak arautzeko.

Testu horrek ezarriko du zer **zaintza-sistema behar diren gaixotasunak detektatzeko eta, gaixotasunik badago, zer jarduketa gauzatu behar diren.**

Bestalde, **espezie zinegetikoen saneamendu-jarduketak** gehitu dira; zehazki, I. eta II. kategorietako espazioetan (hazkuntza intentsiboko barruti zinegetikoak) ibiltzen diren basurde, orein eta adarزابalei dagozkienak.

Autoritate eskudun bakoitzak eskualdeak sailkatu behar izango ditu urte bakoitzeko lehen hiruhilekoan.

Besteak beste honako baldintza hauek ezartzen dira:

- **Tuberkulosiaren urteroko zaintza** egin behar zaie espezie zinegetikoei eta basoko faunari.
- **Azpiproduktuak egoki kudeatu** behar dira, 50/2018 Errege Dekretuarekin bat etorritik.
- Hazkuntza intentsiboko barrutietan, espezie zinegetikoak **ezingo dira egon etxe-abereak dauden leku berean.**
- **Ezingo zaie elikadura-osagarririk eman** basurdeei, oreinei eta adarزابalei.
- **Espezie zinegetikoen populazioa kontrolatu** beharko da zenbait egoreatan.

Informazio interesgarria:

- [Basoko animalien Osasunaren inguruko web-orrialdea](#)- MAPAMA 2018
 - [Basoko espezieen zaintza sanitarioari buruzko liburuxka](#) -EJ, Neiker 2017
-

BSE araudia aldatzen da ardientzako

Aldatu egin da BSE (behien entzefalopatia espongiformea) sindromearen araudia ardi eta ahuntzei dagokienez. Aldaketa horri esker, hilketa egin den estatu kideko agintaritza eskudunak **onartutako metodo bat erabili ahal izango da animaliak hamabi hilabete baino gehiago dituen jakiteko**.

- [969/2018 \(EE\) Erregelamendua](#)

Zehazki, [999/2001 \(EE\) Erregelamendua](#)ren 1. puntuko b) letra aldatu da. Honela geratu da:

*“ardiei eta ahuntzei dagokienez: garezurra, garuna eta begiak barne, eta orno-muina, baldin eta animaliek hamabi hilabete baino gehiago badituzte edo haien hortzoian behin betiko ebakortzen bat atera bada, **edota hamabi hilabete baino gehiago badituzte hilketa egin den estatu kideko agintaritza eskudunak onartutako metodo baten arabera**”.*

Arrisku-material espezifikoak

Behi, ardi eta ahuntzetan BSE **arriskua ekiditeko neurri bat da arrisku-material espezifikoak kentzea**. Ardi eta ahuntzen arrisku-material espezifikoen zerrenda **999/2001 (EE) Erregelamenduaren V. eranskinean agertzen da**; zehazki, 1. puntuko b) letran.

EFSAk eta beste erakunde batzuek eginiko ebaluazio zientifikoetatik ondorioztatu denez, **ardi eta ahuntzetan soilik hamabi hilabete baino gehiago dituzten edo hortzoian behin betiko ebakortzen bat duten animalien garuna, begiak eta orno-muina hartu behar dira arrisku-material espezifikotzat**.

Hausnarkari txikien adina jakitea

Ardi eta ahuntzen hortz-haginak begiratuta haien **gutxi gorabeherako adina bakarrik jakin daiteke**; izan ere, espezie horietan lehen ebakortza ez da beti une berean ateratzen, hilabete batzuk gorabehera.

Europako Batzordeak uste du badaudela beste metodo batzuk hiltzera bidalitako ardi eta ahuntzen adina jakiteko, zeinak antzeko bermea ematen baitute animalia-aren adinari dagokionez. Metodo horiek aldatu egin daitezke estatu bakoitzean ardiak eta ahuntzak hiltzeko dituzten bideen berezitasunen arabera. Horregatik, metodoen fidagarritasuna hilketa egiten den estatu kideko agintaritzak eskudunak ebaluatu behar du.

Hori dela eta, 999/2001 (EE) Erregelamenduaren V. eranskineko 1. puntuaren b) letra aldatu egin da; hala, hilketa egin den estatu kideko agintaritzak eskudunak onartutako metodo bat erabili ahal izango da animaliak hamabi hilabete baino gehiago dituen jakiteko.

Animalien ongizatea: Europako Batzordearen dibulgazio-materialak

Garraioa eta **hiltzea** dira animalien ongizatearen arloko funtseko bi elementu. Hori dela eta, Europako Batzordeak fase horietarako Lanerako Jardunbide Egokiak jasotzen dituzten dibulgazio-materialak argitaratu ditu.

Hiltzea

Bideoa: Hiltzerako unean animalia babesteko jardunbide egokiak (azpidatziak gaztelaniaz)

- [Oiloen harrapaketa nola prestatu](#)
- [Gizentzeko oilaskoen harrapaketa nola prestatu](#)
- [Eskortako hegaztiak garraiatzeko ibilgailua, gidaria eta karga nola prestatu](#)
- [Eskortako hegaztiak nola erabili](#)
- [Eskortako hegazkiak nola durduzatu. Ur-bainu elektrikoa.](#)
- [Behien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.
- [Hegaztien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.
- [Ardien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.
- [Zaldien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.
- [Txerrien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.

2017ko azaroan, **Europako Batzordeak Animalien Ongizaterako Europako Plataforma** sortu zuen. Plataforma horrek material hauek sustatzen ditu, eta honako alderdi interesdun hauen 75 ordezkari ditu: GKEak, zientzialariak, estatu kideak, Europako Esparru Ekonomikoko (EEE) herrialdeak, nazioarteko erakundeak eta EFSA (Elikagaien Segurtasuneko Europako Agintaritzak).

Plataformaren **helburua** da elkarrizketa abiaraztea agintari eskudunen, enpresen, gizarte zibilaren eta zientzialarien artean, Europar Batasuneko herritarrei eragiten dieten animalien ongizateari buruzko gaiak lantzeko. Hala, hau lortu nahi da:

- EBko animalien ongizatearen arloko **arauak hobeto aplikatzea**. Horretarako, beharrezkoa da informazioa trukatzea, jardunbideak hobetzea eta alderdi interesdunak zuzenean inplikatzeko.
- Enpresek borondatezko **konpromisoak adostea** eta erabiltzea.
- EBko animalien ongizatearen arloko **arauak sustatzea** mundu osoan.

Animalien ongizatea: Europako Batzordearen dibulgazio-materialak

Garraioa eta **hiltzea** dira animalien ongizatearen arloko funtseko bi elementu. Hori dela eta, Europako Batzordeak fase horietarako Lanerako Jardunbide Egokiak jasotzen dituzten dibulgazio-materialak argitaratu ditu.

Hiltzea

Bideoa: Hiltzerako unean animalia babesteko jardunbide egokiak (azpidatziak gaztelaniaz)

- [Oiloen harrapaketa nola prestatu](#)
- [Gizentzeko oilaskoen harrapaketa nola prestatu](#)
- [Eskortako hegaztiak garraiatzeko ibilgailua, gidaria eta karga nola prestatu](#)
- [Eskortako hegaztiak nola erabili](#)
- [Eskortako hegazkiak nola durduzatu. Ur-bainu elektrikoa.](#)
- [Behien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.
- [Hegaztien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.
- [Ardien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.
- [Zaldien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.
- [Txerrien](#) garraiarako Ongizate Praktika Egokiak.

2017ko azaroan, **Europako Batzordeak Animalien Ongizaterako Europako Plataforma** sortu zuen. Plataforma horrek material hauek sustatzen ditu, eta honako alderdi interesdun hauen 75 ordezkari ditu: GKEak, zientzialariak, estatu kideak, Europako Esparru Ekonomikoko (EEE) herrialdeak, nazioarteko erakundeak eta EFSA (Elikagaien Segurtasuneko Europako Agintaritza).

Plataformaren **helburua** da elkarrizketa abiaraztea agintari eskudunen, enpresen, gizarte zibilaren eta zientzialarien artean, Europar Batasuneko herritarrei eragiten dieten animalien ongizateari buruzko gaiak lantzeko. Hala, hau lortu nahi da:

- EBko animalien ongizatearen arloko **arauak hobeto aplikatzea**. Horretarako, beharrezkoa da informazioa trukatzea, jardunbideak hobetzea eta alderdi interesdunak zuzenean inplikatzea.
 - Enpresek borondatezko **konpromisoak adostea** eta erabiltzea.
 - EBko animalien ongizatearen arloko **arauak sustatzea** mundu osoan.
-

Oilaskoak burtzoratze metodo berri bat onartu dute 18/05/21

Joan den maiatzaren 17an, indarrean sartu zen **burtzoratze-metodo berri** bat baimentzen duen Europako araudia; zehazki, **gizentzeko oilaskoetan aplikatutako presio atmosferiko txikian**oinarritutako metodoa da.

[Europako 1099/2009 EE Araudiak](#) arautzen ditu animaliek hilketan izaten duten ongizatea eta baimendutako burtzoratze-metodoak. Haren I. eranskinak burtzoratze-metodo baimenduak xedatzen ditu, eta eranskin hori aldatu egin da metodo berri hau sartzeko.

Metodo hau hala hilketa komertzialetarako nola hustuketa sanitarioetarako onartzen da, eta **ezaugarri**hauek ditu:

- Deskribapena: animalia kontzienteei deskonpresio gradualak aplikatzea, arnas daitekeen oxigenoa % 5etik behera murriztuz.
- Erabilera-baldintzak: bizirik gehienez 4 kilo pisatzen duten gizentzeko oilaskoak; hilketa, hustuketa sanitarioa eta beste egoera batzuk.
- Oinarritzko parametroak: deskonpresio tasa, esposizioaren iraupena, giro-tenperatura eta hezetasuna.

[723/2018 CE Araudi berria](#)

Antibiotikoen transmisio elektronikoa arautu da 18/04/26

Joan den apirilaren 18an, [191/2018 Errege-Dekretua](#) argitaratu zen, giza kontsumorako diren animaliei zuzendutako antibiotikoen albaitarien aginduen datuen transmisio elektronikoa ezartzen duena.

Arau berria **giza kontsumorako zuzenduta doazan antibiotikoetako albaitarien agindu guztiei aplikatuko da** eta transmisio elektronikoko hauen baldintzak arautzen ditu, **ezarri**z:

- Albaiteroek, lan egiten dituzten ustategietako giza-kontsumorako diren animaliei

ezarritako antibiotikoen datuak administrazioari eman behar diote.

Honela, albaitarien eremuan, [Antibiotikoen erresistentziaren aurkako Plana](#) betetzen da, arauaren aplikazioak datu kuantitatiboak emango dituen zera eta, beste alde batetik, erabilera egokiaren gainean kontzientziatuko du.

Etxeko hegaztiak modu osasungarrian haztea **18/03/28**

Nola prebeni ditzakegu Salmonella edo Hegazti gripearen ondoriozko infekzioak hegaztiak haztean?

Galdera horren eta beste hainbaten erantzuna [CDC](#) Gaixotasunen Prebentzio eta Kontrolerako AEBetako Zentroak egindako material interesgarrian aurkituko dugu.

Oro har erraz aurki dezakegu arrautzak manipulatuta eta kontsumitu ondoren *Salmonella* infekzioa prebenitzeko moduei buruzko informazioa; alabaina, nahiko zaila gertatzen da **hegaztiak haztean eta haiekin kontaktuan egotean infekzioak saihesteko moduei buruzko informazio osoa aurkitzea**.

Hegazti bizidunekin (**txitak, ahateak, antzarak**) kontaktuan egoteak eta/edo haiek **manipulatzeak nolabaiteko arriskua ekar dezake**, arrisku-taldeetan batik bat, hala nola haurren artean.

Esate baterako, *Salmonella* bakterioa, hegaztien gorozkietan ez ezik, hegaztien gorputzean egon ohi da (lumetan, hanketan...), baita itxuraz garbi badaude ere, eta ingurunean ere egon daiteke (hazkuntza-lekuko zoruan, asketan, urasketan...).

Infekzio-arriskua are handiagoa izan ohi da hegaztiak edota materialak ukitu edo manipulatuta ostean eskuak ahazten erabiltzean; hori sarri gertatzen da haurren artean.

- **Horregatik, garrantzitsua da eskuak uraz eta xaboiarekin garbitzea hegaztiekin edo haien inguruko materialekin kontaktuan egon ondoren.**

Salmonellaren ondoriozko infekzioaren prebentzioa

Hegaztien hazkuntza:

- **Eskuak uraz eta xaboiak garbitu** (hala badagokio, desinfektatzailearekin) eta hurrek eskuak garbitzen dituztela begiratu.
- **Erosi hegaztiak hazkuntza-zentro baimenduek hornitzen dituzten establezimenduetan.**
- **Hegazti bizidunei ez utzi etxe barruko gunetara sartzen**, eta are gutxiago sukaldara edo elikagaiak gordetzen diren lekura.
- **Oinetako bereziak** erabili hegaztiak hazten diren eremura sartzeko.
- **Ez jan eta ez edan** hegaztiak hazten diren eremuan.

Hegazti-gripearen ondoriozko infekzioaren prebentzioa

A hegazti-gripearen birusak normalean ez du infekziorik eragiten gizakiengan. Hala eta guztiz ere, kasu batzuk agertu izan dira noizean behin; batez ere, hegaztiekin kontaktu estua eduki denean eta higiene-egoera kaskarra zenean.

Nolanahi ere, **gogoan izan** behar dira jarraibide hauek:

- **Ez izan kontaktu zuzenik hegazti basatiekin.**
- **Ez izan kontakturik etxeko hegazti hilekin.**
- **Ez egon kontaktuan hegaztien gorozkiak dauden guneekin.**

Bidaietan

Ez dago inolako mugarik pertsonak kutsatu izan diren herrialdeetara bidaiatzeko. Dena dela, **komeni da hauek kontuan hartzea:**

- **Ez bisitatu hegaztiak dauden haztegiak**, merkatuak edo zentroak.
- **Ez prestatu edo jan gutxi egindako** hegazti-haragi edo -produktuak.
- Higiene- eta **garbiketa-ohiturak praktikan jarri.**
- **Medikuarenera jo**, bidaian zehar edo ondoren **gaixotuz gero.**

Informazio gehiago:

- [Nola euki etxeko hegaztiak](#) - CDC

- [Biosegurtasuneko fitxak](#) - ERPA, AVIALTER
-

Hegazti-gripearen egoera Europan (2017ko aza. - 2018ko ots.) 18/03/27

Europan, 2017ko azaroaren 16tik 2018ko otsailaren 15era bitartean, oso patogenoa den hegazti-gripearen (IAAP, H5N6) agerraldi bat eta IAAPren (H5N8) bost agerraldi detektatu dira eskortako hegaztietan, IAAPren (H5N6) beste bi agerraldi gatibu dauden hegaztietan, eta IAAPren (H5N6) 22 kasu hegazti basatietan.

Aztertutako kasuen arabera, IAAPren birusak (H5N6) ez die hainbeste erasan eskortako hegaztiei, IAAPren birusarekin (H5N8) alderatuta. Horrez gain, gaur artean ez da frogatu Europan dabiltzan IAAPren birusek (H5N6) zerikusia dutenik gizakiak infektatzen dituzten kladoekin.

Bestalde, eta Bulgariako txostenen arabera, badirudi apalduz doazela IAAPren (H5N8) infektaturiko ahateen zantzu klinikoak.

Alabaina, IAAP (H5N8) oraindik ere presente dago Europan, eta oso hedatuta inguruko eskualdeetan. IAAPk (H5) hiru hilabeteotan hegazti basatietan eragin dituen heriotza-kasu gehienak banako hegaztien arteko kasu puntualekin lotuta daude. Gainera, patogenotasun eskaseko hegazti-gripearen 20 agerraldi jakinarazi dira hiru estatu kidetan.

Egoera hori ikusirik, ondorio hau atera da, besteak beste: **Europan arrisku txikia dago herritarrei animalien bidez gripea transmititzeko.**

Bestalde, **A hegazti-gripeak (H7N4) kutsatutako gizaki baten lehen kasua jakinarazi da Txinan**; horrek agerian jartzen du hegazti-gripearen birus emergenteek gaixotasuna gizakiei transmititzeko arriskua dagoela. **Aurrerantzean ere zorrotz kontrolatu behar da Afrikan eta Ekialde Hurbilean zein den IAAPren (H5N1 eta H5N8) egoera.** Birusa kontrolik gabe hedatzen bada, eta gerora geografikoki Europarekin lotuta dauden eskualdeetan bilakaera genetikoa baldin badu, kezka areagotuko da eta birusa hedatzeko arrisku handiagoa sortuko da. Oraindik ere uste da hirugarren herrialdeetatik migrazio-hegaztien bidez IAAP Europa sartzeko arriskua askoz txikiagoa dela hegoaldeko mugak zeharkatzen dituzten hegazti basatien artean, ipar-ekialdeko mugak zeharkatzen dituzten hegaztien artean baino. Gripea merkataritzaren bidez transmititzeko arriskua, berriz, oso-oso txikia da oraindik.

Animalien Ongizaterako Batzorde Nazionala **sortu da 18/03/12**

Espainiako Albaitarien Elkargoen Kontseilu Nagusiak (CGCVE) **Animalien Ongizaterako Batzorde Nazionala** sortu du. Batzorde horren helburua izango da, besteak beste, **oinarri zientifikoa duten arlo horretako dokumentuak egitea**.

Organo hori Kontseiluko Zuzendaritza Batzarreko hiru kidek eta animalien ongizateko hainbat esparrutako lau adituk osatzen dute.

Otsailaren 20an egin zuten lehen bilera, eta bertan epe labur eta ertainerako **jarduketa-gai nagusiak** landu zituzten; besteak beste:

- **Alarma soziala pizten duten eta Batzordearen esku-hartzea behar duten egoeretan jarduteko mekanismo bat ezartzea**, irizpide tekniko, zientifiko eta profesionalak erabiliz.
- Animalien osasunari eta ongizateari, elikagaien segurtasunari eta animalien gaineko txarren aurkako borrokari buruzko **barne-prestakuntza ematea albaitariei, baita gizarte osoari ere**.
- **Animalien ongizaterako protokolo bat** osatzea, gai horren inguruko informazio eta gida desberdinak bateratuz, albaitarien lanbideko jarduketak zehazteko.
- **Animalien aurkako txarrik identifikatzeko protokolo bat** egitea, albaitariek halako egoerak detektatu eta behar diren neurriak har ditzaten.

Organo hau sortzea bat dator Europako gidalerroekin; izan ere, gidalerro horien arabera, animalien ongizatea kontuan hartu behar da politika guztietan zeharka eragiten duen faktore gisa, eta esparru horretan hartzen diren legegintza-neurriek irizpide zientifikoari jarraitu behar diote beti.

Hala, [625/2017 Erregelamendua](#)ren (EE) 95. artikulua ezartzen du Europar Batasuneko (EB) Erreferentzia Zentro bat sortu behar dela.

Ildo horretan, **martxoaren 5ean** [329/2018 Erregelamendua](#) argitaratu zen, eta horren bidez **Wageningen Livestock Research unibertsitatea** (Herbehereak) buru duen partzuergoa izendatu zen **Animalien Ongizaterako Europako Erreferentzia Zentro**. Partzuergo horretako kide dira, halaber, **Aarhuseko Unibertsitatea** (Danimarka) eta **Friedrich-Loeffler-Institut** (Alemania). Erreferentzia Zentroaren zeregina izango da Batzordeak eta estatu kideek animalien ongizaterako betekizunen esparruan gauzatzen dituzten jarduera horizontalei babesa ematea.

[Informazio gehiago](#) – Espainiako Albaitarien Elkargoen Kontseilu Nagusiaren webgune ofiziala